

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia

2017. november 24., péntek

PROGRAM

9:00-9:20 - megnyitó

Köszöntőt mond dr. Telegdy Balázs, kari kancellár (Nagy Aula)

9:30-10:50 - szekcióelőadások

- mérnöki- és természettudományi szekció (Nagy Aula)
- humántudományok szekció (11-es terem)
- gazdaság- és társadalomtudományi szekció (16-os terem)

10:50-11:15 - kávészünet

11:15-11:30 - szekcióelőadások

13:00-13:45 - ebédszünet

13:45-14:00 - épületismertető

14:00-16:00 - pedagógiai szekció (Nagy Aula)

16:00 - konferencia zárása

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM
Csíkszeredai Kar

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Mérnöki- és természettudományi szekció

Helyszín: Nagy Aula

Szekcióvezető: dr. Albert Csilla

9.30 – 9.45 - dr. Laslo Éva (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék):

Tejsavbaktériumok szerepe a takarmányok tartósításában

9.50 – 10.05 - dr. Szőke Annamária

(Berde Áron Szakközépiskola, Sepsiszentgyörgy):

Use of sewage sludge in obtaining building ceramics materials

10.10 – 10.25 - dr. Szilveszter Szabolcs, egyetemi adjunktus
drd. Fikó Dezső Róbert – dr. Máthé István, egyetemi docens
dr. Felföldi Tamás (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék):

Fenol biológiai lebontásának kinetikai és inhibíciós jellegének vizsgálata valamint matematikai modellezése.

10.30 – 10.45 - József Éva

(Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):

Az evolúció elmélete és gyakorlati alkalmazásai az oktatásban

10.50 – 11.15 - kávészünet

11.15 – 11.30 - drd. András Csaba Dezső (egyetemi tanársegéd, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszer tudományi Tanszék):

Téveszmék, és félretájékoztatás az élelmiszerfogyasztásban. Mi a valóság a biotermékekkel?

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Mérnöki- és természettudományi szekció

Helyszín: Nagy Aula

Szekcióvezető: dr. Albert Csilla

11.35 – 11.50 - dr. Bálint István

(Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):

A biológiai egyensúly antropocentrikus vonatkozásainak válságpontjai

11.55 – 12.10 - dr. Tamás Melinda (egyetemi tanársegéd, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszertudományi Tanszék):

Szelén szerepe a táplálkozásban. Eltérő típusú talajokon termesztett búza szeléntartalma Románia különböző tájegységein

13.00 – 13.45 - ebédszünet

13:45 – 14.00 - rövid épületismertető

16:00 - konferencia zárása

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Humántudományok szekció

Helyszín: 11-es terem

Szekcióvezető: dr. Lajos Katalin

9.30 – 9.45 - dr. Tódor Erika Mária (egyetemi docens, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék):

Két- és többnyelvűség terminológiája

9.50 – 10.05 - drd. Bíró Brigitta

(Mártonffy György Általános Iskola, Csíkkarcfalva; PhD-hallgató BBTE, Hungarológiai Doktori Iskola, Kolozsvár):

Újragondolt metalepszisek

10.10 – 10.25 - dr. Lajos Katalin (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék):

Imagológiai kutatások a Sapientián – 2007-2017

10.30 – 10.45 - drd. Boda-Székesi Eszter

(Márton Áron Főgimnázium, Csíkszereda; PhD-hallgató BBTE, Hungarológiai Doktori Iskola, Kolozsvár):

A narrativitás önreflexív vonatkozásai Wim Wenders filmjeiben

10.50 – 11.15 - kávészünet

11.15 – 11.30 - dr. Ajtony Zsuzsanna-Ildikó (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék):

Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Humántudományok szekció

Helyszín: 11-es terem

Szekcióvezető: dr. Lajos Katalin

11.35 – 11.50 - dr. Tőkés Orsolya

(Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár):

A Csongor és Tünde a színpadon

11.55 – 12.10 - dr. Ilyés B. Hajnalka

(Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár):

Az erdélyi könyvnyomtatás jellegzetességei a 16-17. században

13.00 – 13.45 - ebédszünet

13:45 – 14.00 - rövid épületismertető

16:00 - konferencia zárása

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Gazdaság- és társadalomtudományi szekció

Helyszín: 16-os terem

Szekcióvezető: dr. Nistor Laura

9.30 – 9.45 - dr. Takács Ildikó-Csilla

(Joannes Kajoni Szakközépiskola, Csíkszereda):

The leading role of innovative change strategies in improving business excellence

9.50 – 10.05 - dr. Elek Sándor, egyetemi docens – **dr. György Ottilia**, egyetemi adjunktus – **dr. Illyés László**, egyetemi adjunktus – **dr. Péter Emőke-Katalin**, egyetemi docens (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék):

Családi gazdaságok Székelyföldön

10.10 – 10.25 - dr. Borsos Szabolcs

(Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):

Én-Te logika és mentálhigiéné

10.30 – 10.45 - dr. Nistor Laura

(egyetemi docens, Társadalomtudományi Tanszék):

A Z-generáció és a (gyors)divat. Kiindulópontok közös kutatásokhoz és nevelési programokhoz

10.50 – 11.15 - kávészünet

11.15 – 11.30 - dr. Gergely Orsolya

(egyetemi adjunktus, Társadalomtudományi Tanszék):

Skicelt világ. Női szerepek megjelenítése székely karikatúrákban

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Gazdaság- és társadalomtudományi szekció

Helyszín: 16-os terem

Szekcióvezető: dr. Nistor Laura

11.35 – 11.50 - dr. Telegdy Balázs

(egyetemi adjunktus, Társadalomtudományi Tanszék):

Pozitív és negatív hálózatok

11.55 – 12.10 - dr. Kálmán Attila

(Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):

A gróf Haller család szentpáli ágának a nagyasszonyai a 18. században

12.15 – 12.35 - Barabás Gyöngyvér

(Salamon Ernő Gimnázium, Gyergyószentmiklós):

Az örmény Golgota – 1915 – és a mögötte rejlő valóság

13.00 – 13.45 - ebédszünet

13:45 – 14.00 - rövid épületismertető

16:00 - konferencia zárása

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Pedagógiai szekció

Helyszín: Nagy Aula

Szekcióvezető: dr. Tódor Imre

14.00 – 15.00

Pető Mária (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy):

Robotika a középiskolában

drd. Szövérfi János (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely; PhD-hallgató, Alkalmazott Kémia és Anyagtudományok Kar, Műszaki Egyetem, Bukarest):

Új lehetőségek, új kihívások a kémia oktatásában

Barabás Gyöngyvér (Salamon Ernő Gimnázium, Gyergyószentmiklós):

Az etika mint választható tantárgy a középiskolai oktatásban

15.00 – 16.00

dr. Tódor Imre (egyetemi adjunktus, Tanárképző Intézet):

Értékpreferenciák vizsgálata a középiskolás diákok körében

dr. Kovásznai Ágnes (Venczel József Szakközépiskola, Csíkszereda):

'Kincsem was winning the race' Elfogadható?

dr. Váradi Éva-Andrea (Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár):

A piarista rend oktatói-nevelői tevékenysége a két világháború közötti Erdélyben

16:00 - konferencia zárása

KUTASSUNK EGYÜTT!
tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

A KONFERENCIA SZERVEZŐI:

**Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar**

- dr. Kósa István, egyetemi docens
- dr. Tódor Imre, egyetemi adjunktus
- dr. Pap Levente, egyetemi docens

A KONFERENCIA SZAKMAI PARTNEREI:

- Társadalomtudományi Tanszék
- Humántudományok Tanszék

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM
Csíkszeredai Kar

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

KIVONATOK

Dr. AJTONY Zsuzsanna-Ildikó (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék):

Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market

Contemporary world shows a change in the employability patterns and skills needed in the future. Cedefop's latest skill supply and demand forecasts (2014) highlight Europe's employment challenge indicating that the most job opportunities will be in services, and point to a rising trend towards high-skilled jobs. Moreover, the increasing tourism flows, mobility for study and professional reasons as well as global migration processes have placed Europe in a previously unknown situation in which multilingualism is becoming not a desired state but a vital necessity. Language skills, intercultural and digital competences are important employability skills in the current situation, especially in tourism and hospitality sector. This also requires new innovative ways for developing VET learners' employability skills to be competitive in the changing labour market and contribute to cohesive society. This idea lies at the core of the current project, the stimulus for which was our previous project „Key Skills for Hotel Industry Staff” (more on the project webpage:

<http://language4hotel.eu/>) in which we focussed on developing language course for hospitality industry employees in 12 languages (the course is available on: <http://esolams.si/elearning/>).

The new Erasmus+ project “Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market” is intended to elaborate and put forward the results attained in the „Key Skills for Hotel Industry Staff” project and by attracting new partners it is extending the scope as well and bringing the results a step further.

Nine partners are involved in the project: two vocational schools – Turisticka i ugostiteljska skola from Dubrovnik, Croatia (project managers) and IPSSA Nino Bergese, Genoa, Italy; two higher vocational schools - Ekonomska sola Murska Sobota, VSS from Slovenia and Vyšší odborná

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia

2017. november 24., péntek

škola, Střední průmyslová škola a Obchodní akademie, Čáslav, from the Czech Republic; three tertiary level education institutions - Biznesa augstskola Turība, Latvia; UNIVERSITATEA SAPIENTIA DIN CLUJ NAPOCA, Romania and VU Vilniaus verslo kolegija, Lithuania; Provincial Directorate of Education in Turkey Kutahya MEM; and Primrose Publishing, an enterprise from the UK.

The project aims at creating an interactive blended learning language course „Unity in Diversity” comprising on-line learning materials available on the Moodle Learning platform and face-to-face interactive materials incorporating case studies, games, problem-solving tasks, videos, etc. targeted at developing VET learners’ language, intercultural and digital competence, creativity, problem-solving skills and flexibility. The complete course will consist of three courses: 1) a new interactive A1 language learning course in 16 languages (CZ, DE, EN, ES, FR, GR, HR, HU, IT, LT, LV, RO, RU, SE, Si, TR) containing such modules as “Welcome”, “Hotel”, “Restaurant”, “Professional skills”; 2) A2/B1 language course extended to 16 languages comprising such modules as “Hotel Reception”, “Restaurant”, “Restaurant Kitchen”, “City”, “Hotel Business Centre” and “Management Offices”, the first two also as smartphone apps, the module “City” accompanied by 3 interactive maps and 3 inside hotel maps; 3) B2/C1 intercultural English language course comprising 8 modules “Hotel Front Office”, “Catering Service”, “Hotel Management”, “Conference and Business Services”, “Off-site Services” and “Financial Management”, an intercultural module revealing cultural sensitivities of the nine partner countries and nine country modules featuring the main tourist information required for work; the course will contain case studies, videos, on-line modules and face-to-face problem-based tasks. The project outcomes will be beneficial to different education institutions, tourism and hospitality industry employees and anyone wishing to raise their intercultural language competence.

The project “Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market” (No. 2016-1-HR01-KA202-022160), the project period 01.09.2016 – 31.08.2018 is financed by the Erasmus+ program.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Drd. ANDRÁS Csaba Dezső (egyetemi tanársegéd, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszertudományi Tanszék):

Téveszmék, és félretájékoztatás az élelmiszerfogyasztásban. Mi a valóság a biotermékekkel?

Az utóbbi években fokozódott az igény a bio, vagy vegyszermentes, ökológiai gazdálkodásból származó élelmiszerek iránt. A fogyasztók sok megtévesztő állítással találhatják magukat szemben. A túlzott vegyi anyag felhasználással szemben sokaknak ellenérzésük van (kemifóbia), ezért inkább bízunk a bioélelmiszerekben, ahol a gyártási folyamat során semmilyen mesterséges anyag, adalékanyag nem kerül a készülő termékhez. A bemutatóban összefoglaltuk a biotermékek előnyeit, előállítással kapcsolatos elvárásokat, de ugyanakkor a hiányosságokat és a felmerülő veszélyeket is (például a mikotoxin-tartalom), valamint a kemifóbia megalapozatlanságát is próbáltuk bemutatni.

BARABÁS Gyöngyvér

(Salamon Ernő Gimnázium, Gyergyószentmiklós):

Az örmény Golgota – 1915 – és a mögötte rejlő valóság

Kulcsfogalmak: örmény népirtás, deportálások, közeledési kísérletek

A fenti címet viselő írással három lényeges célt kívánok szolgálni. Egyrészt szeretném bemutatni és népszerűsíteni Flesch István, magyarországi publicista, újságíró Örmények, törökök, kurdok című, 2013-ban megjelent könyvét. Másodszor e mű tükrében igyekszem objektíven feltárni az örmény népirtás előzményeit, körülményeit, a hozzá kapcsolódó legfontosabb kérdéseket. Harmadszor e lebilincselő könyv segítségével elkészített tanulmányommal akartam emlékezni az örmény történelem legmegrázóbb, legsötétebb tragédiájára, az 1915-ös genocídiumra. Egy ideje komolyan foglalkoztat a kérdés: miért és hogyan történhetett meg a népirtás? Mivel magyarázható a törökök ilyen méretű ellenszenve, gyűlölete az örmények iránt, ami közel 1 millió ártatlan ember lemészárlásáig fajult? Mit tettek eközben a szomszédos országok, az európai nagyhatalmak?

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Miért nem avatkoztak be és akadályozták meg az örménység történelmének legfájdalmasabb eseményét?

Flesch István könyvében rátaláltam arra a műre, amely a fentiekben megfogalmazott kérdések mellett, még sok más lényeges probléma okára, tényére is választ ad a török és örmény történelemmel, a közöttük lévő viszonyral, ellentétekkel kapcsolatosan. A mű érdekességét, értékét növeli, hogy az örménykérdésen túl, a szerző a jelenlegi Törökország lázba hozó, sok esetben elgondolkodtató vagy éppen megbotránkoztató közéleti eseményeit is taglalja, mint például: a kurdok helyzete, a török hadsereg puccskísérletei és titkos összeesküvései, éles nemzetközi és törökországi viták az egykori események értelmezése, megnevezése, minősítése körül. A kutatás folyamán a következő kérdésekre kerestem- és találtam választ: Mivel magyarázható a törökök örmények iránti ellenszenv, gyűlölete? Mi váltotta ki a genocídium bekövetkeztét? Hogyan történtek a deportálások? Hogyan és hová vitték az örményeket? Kiket terhel a felelősség a népirtásért? Hogyan viszonyultak az örmények deportálásához és megsemmisítéséhez az Oszmán Birodalom török lakosai? Milyen magatartást tanúsítottak más nemzetek? Megtörtént-e a népirtás tettesének felelősségre vonása és megbüntetése? Mivel magyarázható a jelenlegi Törökország gátlásossága a genocídium elismerését illetően? Történt-e az elmúlt években közeledési kísérlet a megbékélés irányába? Javult-e a diplomáciai kapcsolat Örményország és Törökország között?

BARABÁS Gyöngyvér

Az etika mint választható tantárgy a középiskolai oktatásban

Kulcsszavak: etika, választható tantárgy, kulcskompetenciák fejlesztése
Egyes fokozati tanári dolgozatomban arra próbálok kísérletet tenni, hogy egy olyan „tankönyvet” készítek elő, amely alapján lehetővé válna az etika, mint választható tantárgy oktatása a XI. osztályos tanulók számára, heti 1 órában. Törekedtem egy olyan tananyag megírására/összeállítására, amely tudományos, de a tanulók számára is könnyen érthető, követhető nyelvezettel, a gyakorlati élet számára hasznos, fontos, esetenként alkalmazható információkat, ötleteket tartalmaz.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dolgozatom két nagy részből tevődik össze: egy szakmai-filozófiai ismereteket nyújtó részből és egy módszertani részből. Az első rész témái a leendő választható tantárgy elméleti ismereteit tartalmazzák. Azokat a leíró tartalmakat, amelyek az etika órák konkrét tananyagát, az egyes etika „leckéket” jelentenék. E témakör kidolgozásában segítségemre volt az a bőséges szakirodalom (filozófusok magyar- és idegen nyelvű írásai, tanulmányok, összefoglaló munkák, etika könyvek- és tankönyvek), amely az elmúlt időszakban megjelent. A második részben az etika tanításának módszertani megközelítésével foglalkozom. A romániai oktatási reform, az alaptanterv és helyi tantervek rövid összefoglalása után bemutatom a választható tantárgy bevezetéséhez szükséges eljárásokat, törvényes előírásokat. Ezt követi a tanterv elkészítése a módszertani követelmények alapján. A tanterv részletes lebontása után azokat a módszereket, eszközöket, lehetőségeket ismertetem, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy az etikát, mint választható tantárgyat a lehető legmegfelelőbben és legszakszerűbben lehessen tanítani.

Dolgozatom utolsó fejezetében azokat a gyakorlatokat, feladatokat kívánom összefoglalni, amelyek fejlesztik a tanulóknál a legfontosabb kulcskompetenciákat. A szerző kreatív, eredeti, alkotó pedagógusi munkája ebben a részben fog leginkább kicsúcsosodni, érvényesülni. A gyakorlatok – kérdések, vita-témák, esszé-témák, páros vagy kiscsoportos feladatok, szövegrészletek, esettanulmányok, stb. – egy részét én alkottam meg, találtam ki, másokat pedig kölcsönöztem tankönyvekből. A feladatok közül többet is kipróbáltam és sikerrel alkalmaztam az elmúlt tanévekben, az újakat pedig igyekszem majd később gyakorlatba ültetni.

Dr. BÁLINT István (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):
A biológiai egyensúly antropocentrikus vonatkozásainak válságpontjai

Kulcsszavak: élőlények, stabilitás, Kolumbusz effektus

Általában a biológiai egyensúly határozza meg az élőlények növekedését, fejlődését, szaporodását és ezzel együtt a környezeti adaptációt is. A populációk, ökoszisztémák a biotóp feltételeinek megfelelően relatív

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia

2017. november 24., péntek

stabilitást mutatnak a különböző éghajlati feltételeknek, az egyes kontinensek földrajzi adottságainak megfelelően. Természetesen az emberi populációk esetében a biológiai egyensúly stabilitása sokkal bonyolultabb összefüggéseket hoz felszínre, mint például a táplálék eredete és a táplálkozási szokások, a népvándorlás, túlnépesedés, populációrobbanás. Mindezekkel együtt jár mint kísérő jelenség és globális hatás az árucseré, az ökológiai egyensúly megbomlása, az idegen fajok megjelenése és honosodása, az őshonos fajok kipusztulása, a világjárványok. Ezeknek a tényezőknek történelmi időben kifejtett hatása komoly következményekkel jár az emberi faj biológiai jövőjére valamint a társadalmi – gazdasági fejlődésre is, hiszen egyes jelenségek évente sok milliárd dolláros károkat okoznak. Orvoslásukra csak a fejlettebb országok vannak részben felkészülve és évente nagyon sok milliárd dollárt költenek csak a védekezésre. Feltételezhető, hogy az egész jelenségkomplexum alapja a Kolumbusz effektus.

Drd. BÍRÓ Brigitta (Mártonffy György Általános Iskola, Csíkkarcfalva; PhD-hallgató BBTE, Hungarológiai Doktori Iskola, Kolozsvár):

Újragondolt metalepszisek

Kulcsszavak: test, narratíva, metalepszis

Gérard Genette Metalepszis című könyvében ezt a fogalmat arra az eljárásra használja, amelyben az előzmény és a következmény szintjei között, leggyakrabban az elbeszélés két eltérő narratív szintje között elhallgatott átlépés, logikátlan átvágás, határátlépés, határsértés megy végbe. A metalepszis határsértést jelent, ami nem csupán az irodalomban van jelen, megjelenik a színházban, a filmekben, festészetben, street-artban, performansz művészetekben. Az ember lépten-nyomon metalepszisekbe ütközik, egy-egy optikai illúzió, falfestés, egymásba ékelődött történet által.

Jelen előadás a metalepszis fogalmát új meglátásokba próbálja helyezni, egyik részében a szimulákrum, másik részében a testnarratívák szempontjából.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Az első részben, vagyis a szimulákrummal való összehasonlításban feltevődik a kérdés, miszerint ha a metalepszis képes eltüntetni, elhallgatni két narratív szint közötti határt, milyen határokat képes még eltörölni, eltüntetni, észrevétlenné tenni? Ha észrevétlenné teszi a határokat, akkor nem lehetséges-e, hogy az a határ nincs is, és már nem is metalepszisről beszélünk, hanem szimulákrumról? Hiszen a szimulákrum maga azt sugallja, hogy nincsenek határai, nincsen olyasvalami, ami rajta kívül esne, nem lehet rajta kívül kerülni, nincs valós és nincs fiktív. A második részben a test narratív szintként való értelmezésére kerül sor, valamint mint narratív szint, a testnarratívák között létrejövő metalepszisként való értelmezése a fő vizsgálati szempont. Mindkét fogalom, a metalepszis és a test is terjedelmes szakirodalommal rendelkezik, e kettő együtt mégsem szerepel bennük. A kérdés az, hogy a test önmaga szerepelhet-e narrációként, megkülönböztetve önmagától a róla szóló narrációkat. Ha pedig szerepelhet a test narrációként, narratívaként, vagyis testnarratívaként, akkor történhet-e a testnarratívában metalepszis? Kifordulhat-e önmagából a test, mint egy Möbiusz-szalag? Lehet-e a test furcsa hurok? Lehet-e a test metalepszis? A vizsgálódás két kiindulópontja Genette azon gondolata, miszerint minden fikció metalepszisekből van szöve és Földes Györgyi egyik mondatának az a része, melyben a testet szövegnek nyilvánítja. E két gondolat, miszerint a test szöveg, narratíva, vagyis fikció és a fikció metalepszisekből van szöve gondolat megadja a dolgozat kulcsfogalmát: testmetalepszis. Jelen előadásnak nem célja egy (a metalepszisre vonatkozó) új igazság megtalálása, inkább a metalepszis új kontextusokba helyezésére, továbbgondolására törekszik.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Drd. BODA-SZÉKEDI Eszter (Márton Áron Főgimnázium, Csíkszereda; PhD-hallgató BBTE, Hungarológiai Doktori Iskola, Kolozsvár):
A narrativitás önreflexív vonatkozásai Wim Wenders filmjeiben

Kulcsszavak: önreflexió, narráció, film

Előadásomban a verbalitás és vizualitás kapcsolatát is érintő narráció filmbeli megjelenéséről lesz szó, valamint az ennek kapcsán felmerülő problémákról a nézői pozíciót illetően, arról, hogyan is vált az attrakció moziját a vizualitás bővületeként megélő néző „passzív leselkedővé” és mindez hogyan befolyásolta a filmes önreflexió kérdéskörét, valamint Wim Wenders német rendező filmjeit. A narráció az önreflexiók eljárásokra, az alkotói folyamatra való figyelés számára következetesen hivatkozási pontot jelent. Annak vizsgálatakor, milyen mértékben is befolyásolja a film befogadásának aktusát az, ha az önreflexió nyílt, esetleg burkolt formáit mutatja, kiemelt szerepe van a narratív vonatkozásoknak, hiszen az önreflexió nem ritkán éppen a narráció befolyásolta belefeledkezés lehetőségét, a filmen látottak valóságként való (elsősorban emotív síkon történő) elfogadását számolja fel.

A valóság mimetikus ábrázolásától elszakadni képtelen film lehetőségeit a narráció megjelenése átformálta: bármely irreális, valószerűtlen történet képes realitásként hatni (hiszen a valóban létező dolgok látványából építkeznek), miközben az elbeszélés aktusát elrejti. A történet megkonstruált voltára a figyelmet felhívó önreflexió éppen a mozgókép ezen illúzióját teszi kétségesé, tudatosítva a nézőben a kép képszerűségét, megteremtve a távolságot filmkép és befogadó között.

Dr. BORSOS Szabolcs (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely): *Én-Te logika és mentálhigiéné*

Ebben a dolgozatban egy olyan gondolkodás-módszertan kerül bemutatásra, amelynek alapja a formális logikából ered, és amelynek végső célja a problémamegoldás és a kreatív gondolkodás fejlesztése. Adott négy fogalom, amely ezt a gondolkodást jellemzi: az ellentmondás, a

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

hatalommal való szembenézés, a kudarcok feldolgozása és a kreatív jövőképek megfogalmazása.

Végső soron arról van szó, hogy ez a gondolkodás-módszertan miként fejlesztheti az érzelmi intelligenciát (a családmonográfia 2.0 révén) és miként lehet közösség-szervező tényező, különféle applikációk segítségével.

Dr. ELEK Sándor, egyetemi docens – **Dr. GYÖRGY Ottilia**, egyetemi adjunktus – **Dr. ILLYÉS László**, egyetemi adjunktus – **Dr. PÉTER Emőke-Katalin**, egyetemi docens (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék):

Családi gazdaságok Székelyföldön

Az új EU tagállamok egyik legfontosabb jellegzetessége, hogy az agrárgazdaság és a vidéki térségek súlya jóval nagyobb, mint az EU15 országokban. Különösen igaz ez Romániára, ahol az új tagállamok közül is kiemelkedik az agrárium gazdasági és társadalmi súlya. A különbségek azonban a mezőgazdasági üzemformák tekintetében is szembeötlőek. Amint a legtöbb új tagállamban, úgy Romániában is duális agrárszerkezet alakult ki. Vagyis a kevés számú, de a termelésben és a földhasználatban mégis jelentős nagygazdaságok mellett a kisüzemek sokasága jellemző. Románia esetében ez a szerkezet erőteljes regionális differenciákat is mutat: a hegyvidéki területeken, így a Székelyföldön is, a nagygazdaságok meglehetősen ritkák, a kisgazdaságok nemcsak számban, hanem a földhasználatban is jelentősek.

Ez a helyzet több megválaszolandó kérdést is felvet: mik ennek az okai és hogyan alakulnak a folyamatok a jövőben? Magyarán: talpon tudnak-e maradni a kisgazdaságok, ill. az örökösök folytatni akarják-e a gazdálkodást. Székelyföldön különösen fontos ez, hiszen a mezőgazdaság az egyik legfontosabb gazdasági ágazat, a vidéki háztartások megélhetésének az egyik legfontosabb forrása, s úgyszólván a falusi életforma része, a tájhasználat meghatározója. A 2010-ben végzett, saját empirikus adatfelvételt is tartalmazó kutatásunkban különösen fon-

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

tosnak tartottuk, hogy a Székelyföldön nagyon jelentős számú, egészen kicsi gazdaságokat is vizsgáljuk. Esetükben ugyanis szinte mindig felvetődik a kérdés, hogy mi lesz velük a jövőben: a döntően, ill. részben önellátók maradnak, árutermelővé válnak, netán felszámolódnak?

Dr. GERGELY Orsolya: (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék):

Skicelt világ. Női szerepek megjelenítése székely karikatúrákban

Kulcsszavak: társadalmi nemi szerepek, női szerepek, tartalomelemzés
Gyakran találkozni a székely vicces hármasságával, miszerint a sör nem ital, az asszony nem ember és a medve nem játék. Bár mindenki hangsúlyozza, hogy ez csak egy vicc, még mindig el-elhangzik a privát és a nyilvános beszédben egyaránt. Racionálisan mindenki egyetért abban, hogy a nők is emberi lények, ugyanolyan jogaik vannak, mint a férfiaknak. De a vicc azért „jó”, és persze „mindenki nevet”. A humor világa mindig is kritikusa(bba)n viszonyul a valósághoz, gyakran szarkasztikusan, ironikusan reagál a hétköznapi élet fordulataira, eseményeire, de előfordul, hogy a tehetetlenség, felháborodás, harag kifejeződésének eszköze. Gyakran egy aktuális társadalmi tény, társadalmi jelenséget vagy szokást jelenít meg. A karikatúra lehetőséget ad a vizuális humorra, egy rövid és vicces epizód kihangsúlyozására, amely erős és nyilvánvaló üzenetet tartalmaz.

Az elmúlt néhány évben, évtizedben a Hargita Népe napilap egyik kedvelt, hiányozhatatlan eleme a Para István csíkszeredai grafikus által rajzolt, székelyes humorú karikatúra-rovat: ezek képezik jelen elemzés tárgyát. A 2016-os karikatúrákat vettük szemügyre: 230 karikatúrát vizsgáltunk meg, ebből kiválasztottunk 170-et, csak olyanokat, amelyeken megjelennek női karakterek, vagy a szövegben nyilvánvaló jelzés van egy női személyre. A tartalomelemzés módszerét használó kutatás arra keresi a választ, hogy hogyan jelenik meg a nő ezekben a karikatúrákban? Milyen szerepekben, milyen külső és belső jellemvonásokkal? És miért lehet ez egy társadalomtudományi elemzés tárgya?

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. ILYÉS B. Hajnalka (Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár):
Az erdélyi könyvnyomtatás jellegzetességei a 16-17. században

Kulcsszavak: Erdély, nyomdászat, kiadáspolitika

Az első nyomdászok hozzájárultak a változás megteremtéséhez, de nem önmagukban, hanem mindig valamilyen más személlyel vagy intézménnyel együttműködve, ami lehetett a humanista tudós, a lelkész, az egyház, az iskola vagy a különböző törvényhozó szervezeteken keresztül akár maga az állam is. Ezen személyek meg intézmények szószólóivá lettek s az adatközlés katalizátoraivá váltak a nyomdák és elsősorban emiatt sikerült egyedi helyet foglalniuk el bármilyen más találmánnyal szemben.

Ezek a műhelyek állandóan keresték az új piacot, mert erre volt a legnagyobb szükségük ahhoz, hogy képesek legyenek nyereséget előállítani. Létszükségletük volt kapcsolatban állni a tudósokkal, iskolákkal, egyházakkal és az állammal, mert ezek biztosították a könyveik előállítására szükséges anyagot.

Az erdélyi könyvnyomtatás kezdetei egybeesnek a reformáció tanaival való megismerkedéssel. Közhellyé vált már úgy beszélni a könyvnyomtatásról, mint a reformáció szolgálatába állított intézetről. Ez okból tűnt érdekesnek megvizsgálni, hogy pontosan milyen típusú könyveket adtak ki az erdélyi nyomdászok és ezek mennyiben járulhattak hozzá a reformáció eszméinek az elterjedéséhez Erdélyben.

A könyvek nyelvi megoszlásának felmérése, a nyomtatványok típusai közti arány megállapítása, a különböző erdélyi nyomdák kiadáspolitikájának sajátosságai segítenek a már eddig felállított elméletek alátámasztásában vagy éppenséggel bizonyos kijelentések megkérdőjelezéséhez vezetnek.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

JÓZSEF Éva (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):
Az evolúció elmélete és gyakorlati alkalmazásai az oktatásban

Kulcsszavak: evolúció, bioinformatika, szekvencia illesztés

A molekuláris genetika tanítása nehéz feladattá vált hazánkban az elmúlt években. A tanügy minisztérium által javasolt reform új tanterve elvont és nagyon részletes információkat tartalmaz. Ezzel egy időben, ugyanez a reform száműzte az evolúció elmélet tanítását a középiskolai tantervből. Ezeknek a problémáknak áthidalására használtam a tanításban a bioinformatikai adatbázisokat. Az adatbázisok használata segít látványossá tenni néhány, a molekuláris genetika által felvetett problémát, mint az emberi gének és fehérjék szerkezetét és szerepét és nem utolsósorban a molekuláris evolúciót.

A bioinformatika hatalmas biológiai információ tárolásának, az ebben való keresésnek és elemzésnek a tudománya. Az emberi genomban 3 milliárd nukleotid található, nehéz lenne ezek szekvenciáit követni, elemezni egyszerű megfigyeléssel. Ugyanakkor a szekvenciák megismerése még csak a kezdet, hiszen további feldolgozást igényel ezek funkciója, a gének szerepe, kapcsolatuk betegségekkel. A 2016-2017.-es tanévben az evolúció vizsgálata bioinformatikai adatbázisok segítségével történt.

Munkánk célja az evolúció elméletének magyarázata és látványossá tétele volt bioinformatikai adatbázisok segítségével. Munkáinkban a szem kialakulásának szabályozásában résztvevő Pax6 gén és fehérje valamint a retina fényérzékeny anyagainak kialakulásában résztvevő gének és opszin fehérjék összehasonlító bioinformatikai analízisét, a szem evolúcióját valamint a növények fehérjéinek illesztésével történő új gyógyszerek azonosítását tűztük ki.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. KÁLMÁN Attila (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely):
*A gróf Haller család szentpáli ágának a nagyasszonyai a 18. században.
Károlyi Klára, Daniel Zsófia és Grassalkovich Anna Mária*

Kulcsszavak: arisztokrácia, egyház, birtokok

A gróf Haller család Frankföldről származik. A 15. században került egyik képviselőjük Budára. Majd 1526 körül Haller Peter Nagyszebenbe érkezik. Sikeres birtokpolitikájuknak és házasságaiknak köszönhetően több birtokot szereztek Erdély több településén létre hozva több ágat (fehéregyházi, szentpáli, kapjoni). A szentpáli ág a fehéregyháziból vált ki. Haller István gyerekei osztoztak a 18. század elején, birtokaikon. László örökölte Fehéregyházát, Gábor Szentpált, János pedig Darlacot. Gábor felesége Károlyi Klára, a kuruc tábornok Károlyi Sándor leánya. Korán özvegy marad, így egyedül vezeti a Haller birtokokat és neve-li kiskorú gyermekeit. A gyermekek a Birodalom legrangosabb egyházi iskoláiba fogják folytatni tanulmányaikat. Egyháztámogatása legendás volt. A testvérek közül János később Erdély gubernátora. Felesége Daniel Zsófia a régi erdélyi asszonyok egyik utolsó képviselője. Sokban hasonlít Károlyi Klarához. Férje halála után leányainak próbál megél-
hetést biztosítani. Egyháztámogatását őrzik a marosvásárhelyi Szent János templom oltára, és az itt őrzött, rendelkezésre készült szentképek. Haller Gábor és Károlyi Klára fia a hasonló nevű Gábor a család egyik legsikeresebb házasságát kötötte. Mária Terézia bizalmasának, Gras-salkovich Antalnak a leányát, Anna Máriát vette feleségül.

A házasság illusztris rokonságot, pozíciót hozott az ifjú Hallernek. Anna Mária azonban soha nem lett igazi erdélyi asszonnyá. Főleg a Gras-salkovich birtokokon és a férjével vásárolt Vas megyei, hegyfalui birtokán élt. Özvegyen Bécsben élt, ott halt meg és több mint valószínű, hogy ott is helyezték örök nyugalomra.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. KOVÁSZNAI Ágnes

(Venczel József Szakközépiskola, Csíkszereda):

'Kincsem was winning the race' Elfogadható?

Kulcsszavak: második nyelv elsajátítás, aspektus, progresszív

Jelen tanulmány egy nagyobb kutatás része, amelynek célja megvilágítani azokat a nehézségeket, amelyekkel a magyar anyanyelvű gyermekek szembesülnek az angol progresszív aspektus elsajátításának kezdeti szakaszában, felkutatni az elsajátítási nehézségek okait, illetve módszertani javaslatokat megfogalmazni a progresszív aspektus elsajátításának megkönnyítése érdekében. Kutatásunk elméleti keretét a Full Transfer Full Access Hipotézis (Swartz and Sprouse, 1994, 1996, White, 1985, 1986, Haznedar, 1997, Slabakova, 1999) nyújtja. Eszerint az első nyelv nyelvtana képezi a második nyelv elsajátítás kezdeti szakaszát és a fejlődési folyamat során a köztes nyelvet (interlanguage) az Univerzális Nyelvtan (Universal Grammar) korlátozza. Amikor az első nyelv nyelvtana nem egyezik meg a második nyelvi inputtal, a nyelvtanuló az Univerzális Nyelvtan azon opcióira hagyatkozik, amelyek az első nyelvben hiányoznak. Feltételezésünk szerint a kezdeti nyelvelsajátítási szakaszban, azokat a progresszív olvasatokat könnyebb elsajátítani, amelyek azonosak mindkét nyelvben, így a progresszív epizódszerű (episodic) olvasata, előbb elsajátítható, mint az előkészítő (preparatory) olvasat. Ezen feltételezésünket egy helyesség megítélési (acceptability judgment) feladattal tetteltük 182 magyar anyanyelvű tanulóval, akik az angolt nyelvet második nyelvként tanulják. A résztvevőket nyelvtudás szintjük alapján három csoportba soroltuk.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. LAJOS Katalin (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék):

Imagológiai kutatások a Sapientián – 2007-2017

A Humántudományok Tanszék munkatársainak kiemelt kutatási területe az idegen nyelvek oktatásához kapcsolódik, de 2007 óta az irodalomban és más kulturális reprezentációkban megjelenő nemzeti, etnikai, vallási és nemi sztereotípiák elemzését is kutatják. Az imagológiai kutatások eredményeit öt, általuk szervezett nemzetközi konferencián és kilenc kötetben tették közzé.

Elsősorban az irodalom az a terület, ahol különböző aspektusokból vizsgálják ezt a témát, de természetesen a folklór, a nyelvészet is jó terepnek bizonyul az imagológiai kutatások számára. A nemzetek egymásról kialakított képe forgalmazásának a másik területe az oktatás, ezen belül a román nyelv és irodalom, valamint történelemoktatás (és történelemtudomány) az a „terep”, melyeket imagológiai szempontok szerint vizsgáltunk az utóbbi években. Jelen előadásban ezekről a kutatásokról számolok be, részletesebben kitérve azokra a témákra, melyek saját hozzájárulásomat jelentették ebben a közös vállalkozásban.

Dr. LASLO Éva (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék):

Tejsavbaktériumok szerepe a takarmányok tartósításában

A zöldsztakarmányok konzerválásának egyik módja a silózás, mely számos előnnyel rendelkezik más tartósítási eljáráshoz képest. A kívánt erjedési folyamat hátterében mikrobiológiai és biokémiai átalakulások állnak.

Munkánk célja olyan tejsavbaktériumokon alapuló biológiai adalékanyag előállítás, mely elősegíti a takarmányok gyors, biztonságos eltarthatóságát, hozzájárulva a tápanyagok növekedéséhez is. Kutatásunk során vizsgáltuk különböző fermentált élelmiszerekből származó tejsavbaktériumok hatását laboratóriumi körülmények között készített lucerna

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

és fű szilázsok fermentációjára. Meghatároztuk a mini szilázsok minőségi paramétereit illetve ezek változását a fermentáció folyamán.

Dr. NISTOR Laura (egyetemi docens, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék):

A Z-generáció és a (gyors)divat. Kiindulópontok közös kutatásokhoz és nevelési programokhoz

A Z-generáció életét, öltözködési szokásait is ide értve, lényegesen meghatározza a digitális média. Ez a generáció a közösségi platformokon él, a lájkok alapján vásárol, kommentel, szeretne gyorsan felzárkózni a trendekhez és a barátokhoz. Következésképpen a fast fashion láncok tipikus fogyasztóit találjuk meg a tinédzserek esetében, akik a tényleges vásárlásokat leginkább a plázák élménydús környezetében valósítják meg.

Ezeket a trendeket a szakirodalom viszonylag jól dokumentálja, de közelebbi kontextusunk esetében nem rendelkezünk érdemi adatokkal a fiatalok öltözködési, divatvásárlási szokásait és motivációit illetően, holott a gazdaságilag és fogyasztói kultúra szempontjából viszonylag periferikus helyzetünk alapján sajátos helyzeteket valószínűsíthetünk. Előadásom célja, hogy felvázoljon néhány lehetséges, hiánypótló kutatási irányt és egy (környezeti) nevelési programot.

PETŐ Mária (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy):

Robotika a középiskolában

Kulcsszavak: robotika, Arduino, cansat

Az unatkozó középiskolás diákok számára az űrkutatás, robotok és a csillagászat olyan fogalmak, amelyekre felcsillan a szemük és azonnal kíváncsian várják a folytatást. Ha iskolai körülmények között biztosítani tudunk számukra egy olyan lehetőséget, ahol ezekkel megismerkedhet-

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

nek, részesei lehetnek egy alkotó, építő folyamatnak, akkor a tanulás is érdekesebbé, eredményessé válhat.

Ebben az előadásban azt szeretném bemutatni, hogy szakköri munka során miként lehet bevonni a diákokat tudományos projektekbe, Arduino mikrokontrollerrel vezérelhető eszközök és robotok építésébe. Az első munkánk egy miniszatellit (Can-soda Satellite) építése volt, ami sikeresen végzett légköri méréseket az Andoya Rocket Rangen (Norvégia), és ami az első lépés volt egy új iskolai program elindításában. A program kezdete nagyon sok robotot (Lego és Arduino), mérőeszközt építettünk, amelyekkel sikeresen vettünk részt országos és nemzetközi versenyeken.

Dr. SZILVESZTER Szabolcs, egyetemi adjunktus – **Drd. FIKÓ Dezső Róbert** – **Dr. MÁTHÉ István**, egyetemi docens – **Dr. FELFÖLDI Tamás** (Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Biomérnöki Tanszék):

Fenol biológiai lebontásának kinetikai és inhibíciós jellegének vizsgálata valamint matematikai modellezése.

Fenol több iparnak a nyersanyaga pl. polikarbonát és epoxi-gyanta ipar, 2015-ben az éves globális fenol igény megközelítőleg 10 millió tonna, mindamellelt számos ipari tevékenység (koksüzemek, kőolajfinomítók, gyógyszeripar) szennyvizében is található. Fenol eltávolítására számos technológiák alkalmazhatók (fizikai, kémiai, biológiai), a nem biológián alapuló eljárások hátránya a magas költség, jelentős toxikus melléktermék hozam ellenben a biológiai eljárás alatt a fenol teljes mineralizációja történik. Biotechnológiában a biokinetikai ismeretek létfontosságúak folyamat és bioreaktorok tervezésére valamint az matematikai modellezés segítségével biológiai fenolbontási folyamatok ellenőrizhetőek, előre jósolhatóak.

Kutatásunk során egy regionális hulladéklerakó csurgalékvíz-kezelő bioreaktorából izoláltuk majd 16rRNS alapján identifikáltuk az *Acinetobacter towneri* fenolbontó törzset. A biotechnológia fenol szennyezés kármentesítésének kontrollált és hatékonyabb alkalmazása érdekében

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

az izolált törzs fenolbontás kinetikájának és biomassza növekedésének matematikai leírása volt a cél. A vizsgálataink több aspektusban jellemezték a törzset, így elérve a részletesebb kinetikai jellemzést, mint (i) fajlagos szaporodási sebesség meghatározása különböző kezdeti fenolkoncentrációk alatt, (ii) biokinetikai együtthatók számítása Haldane inhibíciós modelnek valamint (iii) a mikrobiális növekedés és fenoleltávolítás időbeni változását Matlab programban modelleztük, a modellezett és mért értékek közötti különbség jóval az elfogadott hibahatáron belül volt.

Dr. SZŐKE Annamária

Berde Áron Szakközépiskola, Sepsiszentgyörgy):

Use of sewage sludge in obtaining building ceramics materials

Keyword: Raw materials, clay fineness, ceramic matrix

The feasibility of sludge recycling in the ceramic manufacture was evaluated through laboratory testing. Such residues have similar chemical and mineralogical composition with the raw mixture of the green ceramic body used in construction. Several ceramic masses with clay and various proportion of sludge have been synthesized and then characterized by their physical-mechanical properties. The fineness of the clay, the main component of the green ceramic body, has been considered for every raw mixture. The proportion of the sludge waste addition depends of the clay fineness and the sintering capacity also, increases with the clay fineness. The ceramic properties, particularly, the open porosity, and mechanical properties, in presence of small sludge proportion (7, 20 %) shows small modification. The introduction of such waste into building ceramic matrix (bricks, tiles, and plates) has a very good perspective.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Drd. SZÖVÉRFI János (Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely; PhD-hallgató, Alkalmazott Kémia és Anyagtudományok Kar, Műszaki Egyetem, Bukarest):

Új lehetőségek, új kihívások a kémia oktatásában

Napjaink kémia oktatásának legnagyobb kihívása a tantárgy csökkenő népszerűsége. Az egymást követő generációk egyre gyorsuló világban nőnek fel, az ingergazdag életvitelükkel nehezen veszi fel a versenyt a hagyományos kémiaoktatás. A modern technikai eszközök, szoftverek új lehetőségeket kínálnak a pedagógusnak. Az interaktív tábla sikeresen helyettesítheti a „krétakémiát”. Az okostelefonok, tabletek a növekvő számú tudományos alkalmazások révén használhatóak a tanteremben. A videómegosztó portálok kémiai vonatkozású tartalma exponenciálisan nőtt az elmúlt években, a Royal Society of Chemistry-től kezdve a kutató kedvű egyszerű felhasználóig számos tudományos illetve szórakoztató videót tesznek közzé. A diákok kíváncsisága és kreativitása határtalan, amelyet használni, de elfojtani is lehet. Természetesen a modern eszközök, új módszerek hatékony használatához a pedagógusok nyitottságára és megfelelő továbbképzésére is szükség van. Előadásomban a módszerek bemutatása mellett az elmúlt évek kémia óráin szerzett tapasztalatait is megosztom.

Dr. TAKÁCS Ildikó-Csilla (Joannes Kajoni Szakközépiskola, Csíkszereda; PhD-hallgató, Bukaresti Egyetem, Bukarest):

The leading role of innovative change strategies in improving business excellence

Keywords: innovative strategies, strategic management, business excellence

Innovation management has to support the principal strategic factors that can guarantee successful innovative strategies, therefore the role of organizational transformations has a central leading position and is

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

interconnected with the corporations' business excellence. The impact of strategic innovation management is profoundly established in the revolutionary organization of global competitiveness, consequently corporations have to project incorporated business models that are flexible and adaptable to dynamic sustainability and business performance.

The objective of this study is to highlight the leading role of innovative change strategies as a principal strategic management implement in order to support the hypothesis that these innovative change strategies have vital impacts on the business excellence of a competitive corporation, as innovation is fundamental to strategy. All gathered data are analysed in a case study to imply innovation business models and methods and determine the need for innovative change strategies. The methodology used encompasses empirical research based on qualitative methods, outlining the influential innovative strategies towards more effective routines and business excellence. The results show which the weakest and strongest factors can be when devising organizational innovative fluctuations and emphasise the leading role of strategic management in improving professional merit.

Dr. TAMÁS Melinda (egyetemi tanársegéd, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Élelmiszertudományi Tanszék):

Szelén szerepe a táplálkozásban. Eltérő típusú talajokon termesztett búza szeléntartalma Románia különböző tájegységein

Kulcsszavak: szelén, búza, talaj.

A felnőtt szervezet napi szelén szükséglete 0,12 mg. Ezt a mennyiséget a táplálékkal abban az esetben lehet biztosítani, ha a növények képesek a talajból megfelelő mennyiségű szelént felvenni. A savas esők hatására a talajban lévő szelénvegyületek olyan formába alakulnak át, amelyekből a növények csak kis mennyiségben képesek felvenni azt. A szelén az emberi táplálékban főként szelenit, szeleno-metionin (SeMet) és szeleno-cisztein (SeCys) formájában van jelen.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Az ember számára legnagyobb veszélyt a szelén szerves formában való fogyasztása jelenti, mivel az akut toxicitás itt könnyen és gyorsan kialakulhat. Kevésbé veszélyes, ha a szelént szerves formában, például szeleno-metioninként visszük be a szervezetbe, ekkor azonban a szelén felhalmozódása jelent veszélyforrást, mert a SeMet-t a szervezet képes hosszabb távon tárolni. Jobb megoldásnak mutatkozik, ha az ember szelénrel dúsított növényi tápanyagokat fogyaszt, de talán még jobb az a megoldás, ha a szükséges szelénmennyiséget szelénben dúsított állati termékekkel visszük be a szervezetbe, mert akkor az állat egy olyan konverziót hajt végre, amelyet követően az állati eredetű élelmiszer - normális táplálkozási szokásokat feltételezve – semmiféle veszélyt nem jelent az emberi szervezet számára.

Mivel Románia lakossága szelén ellátottságára, a talajról és ezen a talajokon termelt búzámag szeléntartalma vonatkozásában nagyon hiányosak az ismereteink és a legfontosabb élelmiszer alapanyag a búza, ezért célom volt, hogy megvizsgáljam:

- a) Románia különböző tájegységein (Dobrogea-Bărăgan vidékén és a Csíki-medencében) található legfontosabb talajtípusok összesszelén-tartalmát
- b) Ugyancsak célom volt meghatározni ezeken a talajokon termesztett búzámag összesszelén- tartalmát.

A mérési eredmények birtokában elemeztem az összefüggéseket a talaj és a búzámag szeléntartalma között, Románia és Székelyföld lakossága szelénellátottságára való tekintettel.

Dr. TELEGDY Balázs (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Társadalomtudományi Tanszék):

Pozitív és negatív társadalmi hálózatok.

Kutatás a középiskolások körében

Kulcsszavak: pozitív hálózat, negatív hálózat, középiskolások
Kutatásom során tesztelni kívántam a pozitív és a negatív társadalmi hálózatokat ugyanazok közösségen belül. Az egyik hipotézisem a Balu (1977) eredményeire épít, amely szerint annak a valószínűsége, hogy

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

két személy között barátsági viszony alakuljon, ki a találkozások gyakoriságával párhuzamosan nő. Ugyanakkor a gyakori interakcióknak van egy negatív oldalam is, mégpedig az, hogy a negatív kapcsolatok jellemzően sokkal hamarabb kialakulnak, mint a pozitívok (Wiseman - Duck 1985) és sokkal időtállóbban (Labianca – Brass 2006).

A kutatásom során azt próbáltam igazolni, hogy a pozitív és a negatív hálózatok nem egymás inverzei. Ennek értelmében a pozitív és negatív társadalmi hálózat, valamint a pozitív és negatív hálózatban elfoglalt centrális vagy periférikus pozíció nem magyarázható az ellentétes előjelű hálózatban elfoglalt pozícióval.

Dr. TÓDOR Erika Mária (egyetemi docens, tanszékvezető, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék):

Két- és többnyelvűség terminológiája

Előadásomban egy folyamatban levő terminológiai kutatás módszertanát, részeredményeit, tanulságait és kihívásait fogom ismertetni. A kutatás célja egy olyan háromnyelvű magyar-román-angol terminológiai útmutató (szótár) elkészítése, mely a két- többnyelvű nyelvi viselkedés jelentősebb nyelvi korpuszát összegezi. Az említett fogalomtár kettős célt követ: egyrészt, hogy olyan összegző és alapozó képet nyújtson az olvasó számára mely lehetőséget biztosít, akár a szakirodalom elolvasása nélkül is, hogy helyesen és hatékonyan használni tudja az adott kifejezést, a három nyelven, másrészt, pedig, hogy szakmai kiinduló pontot nyújtson azon személyek számára, akik az említett kérdéskörrel foglalkozni szeretnének.

A kutatás anyagi támogatója a kolozsvári KPI- Kutatási Programok Intézete, a kutatócsoportban pedig hat személy vesz részt: Tódor Erika Mária (kutatásvezető), Benő Attila, Magyarai Sára, Bartha Krisztina, Dégi Zsuzsanna és Tankó Enikő.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. TÓDOR Imre (egyetemi adjunktus, Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Tanárképző Intézet):

Értékpreferenciák vizsgálata a középiskolás diákok körében

Kulcsszavak: egyházi iskola, állami iskola, iskolaválasztás, értékváltozás elmélete

Empirikus kutatásunk a középiskolába jelentkező tanulók döntési mechanizmusait vizsgálja, teszi mindezt az értékváltozás elméletének tükrében. Kutatásunk célja a felekezeti és a nem felekezeti középiskolába jelentkezők iskolaválasztási motivációinak feltérképezése szektorközi megvilágításban, Hargita megyében. Kutatásunk során a magyar történelmi egyházak védnöksége alatt működő felekezeti iskolák mellett a megyében székelő nem felekezeti középiskolák 9. osztályos tanulói közt végeztünk teljes körű kérdőíves felmérést. A kutatásba a felekezeti iskolák mind bekerültek és melléjük kontrollként odarendeltünk egy, egyenként – a székhely településtípusa és tanulótársadalmuk társadalmi helyzetére vonatkozó mutatók alapján – hasonló helyzetű, nem felekezeti fenntartású iskolát (N=341). A kérdőív kérdéskörei három főcsoportba sorolhatók: 1) a családi háttér; 2) a tanulók iskolaválasztási motívumainak; valamint 3) a nem kanonikus erőforrások – értékek (értékpreferenciák, éréktípológiák) – vizsgálata.

Kutatásunkban – az elméleti keret olvasata alapján – a következő hipotézist fogalmaztuk meg: Az értékváltozás elméletének képviselői (Inglehart 1997, Klages 1984, 2006 stb.) abból az előfeltevésből indulnak ki, hogy a szülő gyerekével történő konszenzusos döntése eltérő nevelési célok – autonómia (önállóság, önmegvalósítás, szabad akarat, szabadság stb.) és konformitás (engedelmesség, tisztelet, fegyelem stb.) – mentén nyilvánul meg (Nave-Herz 2012, Peuckert 2012 stb.). Ezek alapján azt feltételezzük, hogy a tradicionális értékeket továbbító családok gyerekei inkább a felekezeti iskolát választják, míg a posztmodern értékek mellett elköteleződött szülők gyerekei inkább a nem felekezeti iskolát

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. TÓKÉS Orsolya (Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár):
A Csongor és Tünde a színpadon

A magyar Nemzeti Színházak színpadán három reprezentatív műnek, nemzeti drámaként nevezett alkotásnak van kiemelt szerepe: A Bánk bánnak(1815), a Csongor és Tündének (1830), valamint Az ember tragédiájának (1861). Utóbbi kettőt romantikus könyvdrámaként, többnyire olvasásra szánt drámai költeményként szokás emlegetni. Jelen írás kiemelten a Csongor és Tünde színpadi (közvetett módon irodalmi) recepciójára szorítkozik, ezen belül is az ősbemutató, valamint a dráma színpadi élettörténetében sorsfordulóként is értelmezett Németh Antal-féle rendezés áll vizsgálódása középpontjában. A Csongor és Tünde 1879. december 1-jén, ötven évvel megírása után került színpadra – a dualizmusnak a színházművészetet is érintő gazdasági prosperitása, valamint a nemzeti színjátszás diadalra jutása idején. Staud Géza a mű kritikai kiadásában mutat rá, hogy ez a rendezés 37 évig szinte változatlanul élt a pesti Nemzeti színpadán. Németh Antalhoz, a pesti Nemzeti Színház 1938-1944 közötti legendás igazgatójához és főrendezőjéhez köthető a három nagy klasszikus színpadi nyelvének megújítása, aki a Csongort pályája során háromszor is megrendezte, ezzel reprezentálva a magyar nemzeti színjátszást németországi vendégszínház keretében a háború idején. Vizsgálódásunk célja választ találni arra a kérdésre, hogy mivel magyarázható a mű megkésett színpadi recepciója, illetve feltárni, hogy milyenné vált története során a színpadon, és ez hogyan befolyásolta a kortárs drámaértelmezésünket.

KUTASSUNK EGYÜTT!

tudományos konferencia
2017. november 24., péntek

Dr. VÁRADI Éva-Andrea (Báthory István Elméleti Líceum, Kolozsvár):
A piarista rend oktatói-nevelői tevékenysége a két világháború közötti Erdélyben

Kulcsszavak: piarista rend, tanügy, Kolozsvár

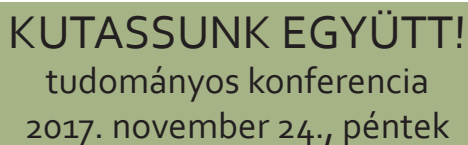
A szerzetesrendek közül kiemelkedő oktatói-nevelői tevékenységet tudhat magáénak a piarista rend, amely iskolákat tartott fenn Erdélyben, a Bánságban és a Partiumban. Iskoláiban, piarista szellemiségben – „pietas et litterae” – nevelték nemzetiségtől, felekezettől függetlenül a fiatalokat. Tanügyi intézményeikben a nevelés az oktatói példán keresztül, kezdetben latin nyelven majd a XIX. század közepétől magyar nyelven történt, s rugalmasságukat bizonyítja az a tény, hogy igény esetén, Máramarosszigeten rutén nyelvet, Temesváron német nyelvet is tanítottak. Iskoláikban a humán tárgyak mellett a reál tárgyak egyre hangsúlyosabban jelentek meg, így kolozsvári iskolájukban működött az első erdélyi csillagvizsgáló.

A kegyesrendiek által működtetett tanintézmények sorsa szorosan összefonódott Erdély történelmével, hiszen a bekövetkezett történelmi események kihatással voltak a Besztercén, Szentannán (Temesváron), Kolozsváron, Nagykárolyban, Máramarosszigeten működtetett iskolákra.

Az első világháborút követően a rendházak önálló romániai piarista rendtartományba szerveződtek, az iskolákba pedig a kolozsvári iskolát leszámítva, román nyelven kellett tanítsanak.

Iskoláiban rendkívüli képességekkel megáldott pedagógusok magas színvonalú oktatói-nevelői tevékenységének köszönhetően tehetséges tanítványaik évszázadokon keresztül Erdély többnemzetiségű társadalmát gazdagították sokszínű tevékenységükkel, mint például Jósika Miklós, Kuncz Aladár, Passuth László, Puskás Tivadar, (Kolozsvár), Kurtág György (Temesvár), Ady Endre, Jászi Oszkár, Aurel Popp (Nagykároly).

A piarista szerzetesek tevékenységük, embert próbáló időkből pedig helytállásuk által a mindenkori pedagógusok méltó példaképévé váltak.

JEGYZET